VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI évfolyam
8010 szám

6 oldal,
30 bani

Kedd
1970.
december 22.

DOLORES IBARRURI ELVTÁRSNŐ LÁTOGATÁSA HAZÁNKBAN

Megérkezés a fővárosba

Hétfőn Bukarestbe érkezett Dolores Ibarruri elvtársnő, a Spanyolországi Kommunista Párt elnöke, hogy a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására látogatást tegyen országunkban.

Dolores Ibarruri elvtársnőt a következő elvtársak köszöntötték az Otopeni repülőtéren: Nicolae Ceaușescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Ghizela Vass, az RKP KB osztályvezetője, pártaktivisták.

Az RKP KB Végrehajtó Bizottsága ebédet adott

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága hétfőn ebédet adott Dolores Ibarruri elvtársnő 75. születésnapja alkalmából.

Az ebéden részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu feleségével, Elena Ceaușescuval, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Florian Dănălache, Dumitru Popa, Gheorghe Stoica, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Ion Iliescu; az RKP KB, az Államtanács és a kormány több tagja. Részt vettek hazai munkásmozgalmi veteránok, a spanyolországi nemzetközi brigád több volt harcosa, pártaktivisták, a kulturális és társadalmi élet képviselői.

Spanyol részről jelen volt a Spanyolországi Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának, Központi Bizottságának több tagja, az SKP különböző országokban működő szervezeteinek több képviselője.

Az ebéden pohárköszöntőt mondott Nicolae Ceaușescu elvtárs és Dolores Ibarruri elvtársnő.

Az ünnepeltnek gratuláltak még a következő elvtársak: Valter Roman, Constantin Cîmpeanu, Vida Géza, Mihail Florescu, Elisabeta Luca és Constantin Doncea, a spanyolországi nemzetközi brigádok volt tagjai.

Az ebéd rendkivül meleg, elvtársias légkörben zajlott le.

A Románia Szocialista Köztársaság Csillaga érdemrend I. fokozatának ünnepélyes átnyujtása

Tegnap délben, ünnepélyes külsőségek között átnyujtották Dolores Ibarruri elvtársnőnek, a Spanyolországi Kommunista Párt elnökének a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő harcosának a Románia Szocialista Köztársaság Csillaga érdemrend I. fokozatát.

Az Államtanács Palotájában tartott ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, feleségével, Elena Ceaușescuval, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Florian Dănălache, Dumitru Popa, Gheorghe Stoica, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Ion Iliescu, az RKP KB, az Államtanács és a kormány több tagja.

Részt vettek hazai munkásmozgalmi veteránok, a spanyolországi nemzetközi brigádok több volt harcosa, pártaktivisták, a kulturális és társadalmi élet több személyisége.

Spanyol részről jelen volt a Spanyolországi Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának, Központi Bizottságának tagja, az SKP különböző országokban működő szervezeteinek képviselői.

A magas kitüntetést Nicolae Ceaușescu elvtárs, az Államtanács elnöke nyujtotta át. A törvényerejü rendelet rámutat, hogy Dolores Ibarruri elvtársnőt „a demokrácia, a haladás, a nemzeti szabadság és függetlenség ügyének, a szocializmus és a népek közötti béke eszményei diadalának szentelt hosszas forradalmi és antifasiszta tevékenységében szerzett különleges érdemekért, a marxizmus-leninizmus alkotó továbbfejlesztéséhez, a kommunista és munkásmozgalom, az összes antiimperialista erők egységének és internacionalista szolidaritásának ügyéhez, valamint a Román Kommunista Párt és a Spanyolországi Kommunista Párt, a román és a spanyol nép közötti barátság fejlesztéséhez való jelentős hozzájárulásáért tüntették ki az érdemrenddel 75. születésnapja alkalmából".

A párt- és államvezetők, az ünnepség többi részvevői melegen gratuláltak Dolores Ibarruri elvtársnőnek, jó egészséget, hosszu életet és ujabb sikereket kivántak neki a spanyol nép szabadságáért, a szocializmus és a kommunizmus világméretü diadaláért folytatott tevékenységéhez.

Nicolae Ceaușescu elvtárs beszéde

Kedves Ibarruri elvtársnő!

Abban a nagy örömben van részünk, hogy körünkben üdvözölhetjük Dolores Ibarruri-Passionaria elvtársnőt, a Spanyolországi Kommunista Párt elnökét, a spanyol forradalmi mozgalom, a nemzetközi munkásmozgalom jeles harcosát. Ez az alkalom fontos eseménynek tulajdonitható — nevezetesen annak, hogy pártunk Központi Bizottsága, a Államtanács elhatározta, hogy Románia Szocialista Köztársaság legmagasabb kitüntetését adományozza Ibarruri elvtársnőnek. Önök tanui voltak ma e kitüntetés átnyujtásának. Ezzel mi Dolores Ibarruri elvtársnő személyiségének, a Spanyolországi Kommunista Pártnak, mindazon harcosoknak adózunk, akik Spanyolország szabadságáért, a spanyol nép jobb életéért, a békéért küzdöttek.

Pártunk Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa nevében ujból a legmelegebben és őszintén gratulálni kivánok Ibarruri elvtársnőnek a forradalmi mozgalomban, a Spanyolországi Kommunista Párt soraiban folytatott hosszas tevékenységéhez, 75. születésnapja alkalmából. Egyszersmind a legmelegebben gratulálok a Spanyolországi Kommunista Pártnak és ujabb sikereket kivánok forradalmi tevékenységében.

Az esemény ünneplése időben egybeesik azzal, hogy Spanyolországban széles körü tömegmozgalom folyik a francoizmus ellen, a szabadságért és függetlenségért, a spanyol nép demokratikus fejlődéséért. E mozgalom nagy méretei, az iránta megnyilvánuló széles körü nemzetközi szolidaritás, amelyhez teljes erejével a román nép is csatlakozott, bi-

(Folytatása a IV oldalon)

Dolores Ibarruri elvtársnő beszéde

Ceaușescu elvtárs!

Román barátaim és kedves elvtársak a nemzetközi brigádokból!

Ezekben a megható pillanatokban, amikor Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa abban a nagy megtiszteltetésben részesitett, hogy nekem adományozta Románia Szocialista Köztársaság Csillaga érdemrendet, nem olyképpen fogadom el ezt a kitüntetést, mint ami nekem személyesen jár, hanem, mint a népünk és pártunk harca iránti elismerés kifejezését, pártunk iránt, amely elsőként szállt szembe a fasiszta agresszióval és 30 éven át mostanig, amikor hazánkban mélyreható változások várhatók, nem szüntette meg a harcot. Ezekben a megható pillanatokban is gondolataim Spanyolországban, Burgosban járnak, abban a szomoru emlékü börtönben, ahol elvtársak és demokraták százai hosszu éveket töltöttek el és ahol jelenleg fiatal baszk hazafiak sulyos itéletre várnak csupán azért, mert a baszk haza szabadságáért, Spanyolország szabadságáért küzdöttek. Franco azt hitte, hogy e fiatalok ellen megrendezett perrel, amelyben az ügyész hat halálbüntetést kért, bebizonyitja rendszerének szilárdságát és azt a képességét, hogy véresen szétzuz bármilyen kisérletet, amely véget akar vetni rendszerének. Franco azonban tévedett: a baszk ifjak ellen rendezett per a Franco-féle diktatura elleni perré változott és az ifju baszk harcosokkal való szolidaritási mozgalom, amely Latin-Amerikában, Európában és mindazokban az országokban bontakozik ki, ahol e hazafiak szabadon bocsátását követelik, megmutatja nekünk spanyoloknak, milyen hatalmas lehetőségek vannak hazánkban annak a

(Folytatása a IV. oldalon)

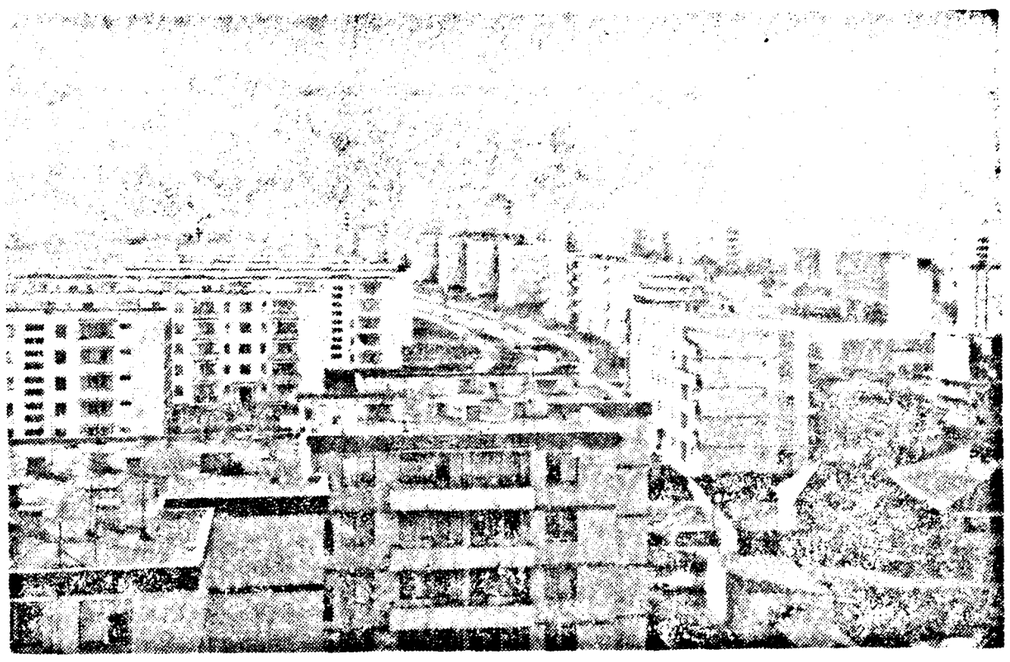

Uj köntöst öltött a fejlődő Szeben.

Megkezdte munkáját az országos zöldségtermesztési értekezlet

A Palota nagytermében hétfőn megkezdte munkáját az országos zöldségtermesztési értekezlet, amelyen megvizsgálják az idei tevékenységet, valamint a jövő évi zöldségtermesztés és -értékesités megszervezését.

A tanácskozáson részt vesznek mezőgazdasági szövetkezeti elnökök és állami mezőgazdasági vállalati igazgatók, szövetkezeti és állami gazdasági farmvezetők, kisérleti állomások, mezőgazdasági kutatóintézetek és főiskolák szakemberei, konzervgyárak, valamint zöldség- és gyümölcsértékesitő vállalatok és központok képviselői.

Megnyitó beszédében Angelo Miculescu mezőgazdasági és erdőgazdálkodási miniszter röviden ismertette a zöldségtermesztés és gazdasági hatékonysága növelésének programját a lakosság és a konzervipar jobb ellátása érdekében.

A beszámolókból kitünt, hogy noha a zöldségfélék termelése elérte az előző évek szintjét, — egészében és választék szerint — nem valósitották meg teljesen az előirányzott termelést. Ez egyrészt a természeti csapásoknak, főként pedig az anyagi bázis felhasználásában, a minden egység sajátos viszonyainak megfelelő termelési technológiák alkalmazásában, a betakaritásban, a termékek piacra szállitásában és értékesitésében megnyilvánult fogyatékosságoknak tulajdonitható. Kiemelték több állami és szövetkezeti mezőgazdasági egység jó eredményeit. Ezek bebizonyitották, hogy mezőgazdaságunk nagy lehetőségekkel rendelkezik a zöldségtermesztés növelése és minőségi javitása terén.

Ami a zöldségfélék jövő évi termesztését és hasznositását illeti, hangsulyozták ,hogy a párt- és államvezetőség támogatásának köszönhetően biztositották e mezőgazdasági szektor müszaki-anyagi bázisának fejlesztését, ami lehetővé teszi a gépesités és a kemizálás kiterjesztését, valamint értékes zöldségfajták felhasználását. Ennek alapján minden megye megteremtheti a fogyasztási szükségleteket, azokban a zónákban pedig, ahol a legjobbak a feltételek és hagyományai vannak a zöldségtermesztésnek, a termelést összpontositsák szakositott farmokba, valamint zöldségtermesztő és -értékesitő központokba, hogy hozzájáruljanak a nagyvárosok, az ipari központok és a konzervgyárak ellátásához. Ugyanakkor gondoskodás történt korszerü termelési technológiák alkalmazásáról, valamint az összes területek öntözéséről. Az egységekben munkacsoportokat szervezznek a munka globális akkord alapján történő javadalmazására. Ugyanakkor nagyobb mennyiségü előre csomagolt termékeket is biztositani fognak.

Délután az értekezlet munkacsoportokban ülésezett. Megvitatták a farmok és a zöldségtermesztő és -értékesitő központok megszervezésének, a gépellátásnak, a termesztési technológiák alkalmazásának, a kiváló minőségü vetőmagvak és palánták termesztésének több kérdését.

A tanácskozás folytatja munkáját.

(Agerpres)

Lapunk III. oldalán:

SPORT

Ifjúsági híradó

■ **Megyeszerte ezekben a napokban zajlik a 18 évet betöltött, nagykoruvá váló fiatalok ünnepélyes felnőtté avatása. Ebből az alkalomból kulturális és sportrendezvényekre, különböző találkozókra, összejövetelekre került sor. Az Arad municipiumi fiatalok nagykoruvá avatásának a Kulturpalotában megtartott ünnepségén mintegy 350 tizennyolcéves vett részt. A megyei KISZ-bizottság számos ifjut tüntetett ki, ezuttal első izben, a közelmultban kibocsátott diszoklevelével. Kivánjuk az ifju felnőtteknek, hogy nagykoruságukat a szép kezdethez méltóan folytassák.**

■ Az Arad municipiumi fiatalok számára kiirt irodalmi összeállitások verseny harmadik fordulójában az UTA és a Teba gyárak együttesei léptek fel.

■ **A municipium több liceumában (2-es és 5-ös számu), szakiskolájában (textilipari, CFR, UCECOM) és általános iskolájában rendeztek a vakáció előtti utolsó napokban találkozókat jogászokkal, akik a fiatalkoruak büncselekményeiről és hazánk törvényei tiszteletben tartásának szükségességéről beszéltek.**

■ George Ciudan költő, az Aradi 5-ös számu Liceum diákjai előtt a jelenkori irodalmi törekvésekről, az iró és olvasó viszonyáról tartott érdekes előadást.

A vagongyári KISZ-szervezet tevékenységéből

■ **Az elmult hét folyamán, mintegy 75 tonna ócskavasat gyüjtöttek és adtak át a felvásárló szerveknek.**

■ 160-an vettek részt az üzem ipari tanulóinak részvételével rendezett szakmai olimpiász utolsó szakaszán.

■ **Több mint 70 fiatal előtt tartottak előadást a december 30 megünneplésének szentelt rendezvények keretében. A napokban fejeződött be a köztársaság kikiáltásának tiszteletére lebonyolitott tekeverseny is.**

Bővül a választék a Refacerea gyárban

Az utóbbi időben néhány uj termékkel bővitették a választékot a Refacerea konzervgyárban. Ezekről már beszámoltunk. Most ujabb termék előállitásán dolgoznak a vállalat laboratóriumában. A marhahusból készitendő gulyás konzervről van szó, amelyet mustárral és tejfellel izesitenek. Az eddigi kisérletek eredményesnek bizonyultak. A 400 grammos uj konzerv sorozatgyártására a jövő év elején kerül sor.

Még tart a kampány

Noha év vége felé közeledünk, a Cukorgyárban azonban még mindig tart a kampány. A gyártási idényben reájuk háruló feladatukat már teljesitették a cukorgyári dolgozók. Ezekben a napokban azt a répamennyiséget dolgozzák fel, amelyet Bihar és Temes megyékből kapnak.

TELJESÍTETTE ÉVI TERVÉT

Az Óragyár

Telefonon hivtuk fel Grubei Alexandru elvtársat, a Victoria óragyár főmérnökét, akitől az évi terv megvalósitása felől érdeklődtünk.

— **Örömhirrel szolgálhatunk — hangott a vonal tulsó végéről. — Szombaton, december 19-én teljesitettük egész évre szóló termelési tervünket.**

— Gratulálunk az elért eredményhez — mondottuk, majd feltettük az ujabb kérdést: Hogyan sikerült ezt elérniök? A főmérnök tömören ezt válaszolta:

— Jó munkaszervezéssel, azzal, hogy egész éven át dekádról-dekádra, hónapról-hónapra ütemesen teljesitettük a tervet.

— Az év végéig milyen tulszárnyalást érnek el? — érdeklődtünk tovább.

— Egy pillanatra, rövid számitást kell végeznem — szabadkozott Grubei elvtárs, majd ezt válaszolta: — **Az össztermelési terv értékét 1 200 000 lejjel haladjuk tul, ami 20 840 darab óra tervenfelüli gyártását jelenti.**

— Köszönjük a tájékoztatást és további munkasikereket kivánunk ez uj esztendőben is...

Megnövekedett feladatok hárulnak az mtsz-ekben dolgozó nőkre

— A megyei Nőbizottság plenárisának margójára —

A megyei Nőbizottság tegnap megtartott plenárisa, mely a pártvezetőség által nemrég elfogadott, a mezőgazdaság szervezésének, tervezésének és vezetésének megjavitására hozott intézkedések fényében zajlott le, elemezte a szövetkezeti nők hozzájárulását az 1970-es terv-feladatok megvalósitásához. A beszámolóból, amelyet Ortansa Babeanu elvtársnő, a megyei Nőbizottság bürójának tagja terjesztett elő, kidomborodott az az önfeláldozó munka, amelyet a szövetkezetek nőtagjai folytattak — az idei év mostoha viszonyai közepette — a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséért. A nőbizottságok által kihontakoztatott politikai-nevelő munka eredményeként és a munkában való bevonásban alkalmazott legmegfelelőbb formák és módszerek következtében, a szövetkezetek nőtagjainak részvétele sokkal nagyobb volt a termelés valamennyi részlegén: a nagyüzemi zöldségtermesztésben, az állattenyésztésben, a gyümölcstermesztésben és a szőlőmüvelésben. Nagyszámu nő dolgozott a szolároknál, üvegházakban és egyes mezőgazdasági szövetkezetek farmjainak keretében. Egyések, mint például: Sebesti Atilda, Bulboacă Ileana, Gherman Ana, Nagy Olga, a kürtösi Lumea Nouă mtsz-től, Jivan Florea, Ciupuligă Floare, Adam Elisabeta, Cioban Floare, Mocuța Floare a kürtösi 23 August mtsz-ből, Nica Elisabeta, Luncovici Sofia Nagylakról, és mások 300—400 munkacegységet valósitottak meg. Jó eredményt értek el az állattenyésztésben, ebben a kedvelt részlegben dolgozó nők is, ahol hozzáértésüknek és munkaszeretetüknek tág lehetősége nyilik. Ugyanezzel a melegséggel lehet beszélni a kürtösi, nagylaki, sajtényi, kisjenői, mácsai, vadászi, sebesi stb. nők hozzájárulásáról is, arról a munkáról, amelyet az elöntött területek és magánkertek ujravetésénél, a kiöntött vizek által sujtott kulturák gondozásánál végeztek.

Habár jó eredményeket értek el, mégis léteznek szövetkezetek, ahol a városi és falusi nőbizottságok hozzájárulása a munkálatokhoz minimális volt. Ez okból kifolyólag a nők részvétele a mezőgazdasági munkálatokban, különösen a kampány idején nem volt kielégitő, gyenge minőségü munkálatokat végeztek, például Batán, Szépfalun, Körösbökényben, Varsándon és több hegyvidéki szövetkezetben. Olyan eset is előfordult, hogy egyesek elhagyták parcelláikat és más elfoglaltságot kerestek. A tények azt bizonyitják, hogy helyenként a nőbizottságok tagjai nem mindig mutattak kezdeményezőkészséget, nem foglalkoztak kellőképpen a szövetkezeti nőtagok nevelésével, hogy azok tiszteletben tartsák a Szervezeti Szabályzat előirásait, a belső demokráciát, szilárditsák a munkafegyelmet, növeljék a közvagyon fejlesztésére és megvédésére irányuló felelősséget, lépjenek fel a munkaszervezésben és a szerződéses kötelezettségek teljesitésében mutatkozó hiányosságokkal szemben.

Több felszólaló, köztük *Megyesi Margit, Roșu Sena, Mihai Floare, Mihuț Maria, Peride Roza, Blăgu Georgeta, Cosma Margareta, Gavrilete Amalia* és mások, beszélt azokról a feladatokról, amelyek, a párt vezetősége által elfogadott intézkedésekből a nőkre hárulnak, a mezőgazdaság szervezésének, tervezésének és vezetésének javitását illetően, hogy gyors és kitartó növekedést érjenek el az állati és növényi termelésben, és ezen az uton növekedjék a szövetkezeti tagok jövedelme. Ebben a tekintetben szükséges, hogy mindenki tudatosan végezze a munkáját, mindenki köteles teljes egészében eleget tenni a rá háruló kötelezettségeknek, annál is inkább, mert a jövő évre megnövekedtek a feladatok, különösen az állatállomány növelésénél és az állati termelésnél. A vitában résztvevők hangsulyozták a nők felelős funkcióba való előléptetésének szükségességét, képességeinek, hozzáértésüknek és szakmai tudásuknak megfelelően, hangsulyozták a személyes felelősség megszilárditásának szükségességét az elvégzett munka minősége iránt, az agro-zootechnikai tanulmányokon való tömeges és odaadóbb részvételt. Szükséges, hogy a nőbizottságok sokkal jobban hozzájárulnak az idény-óvodák hálózatának kiterjesztéséhez. Egy másik probléma, amely felmerült a plenáris on a különböző mellékágak létesitése és fejlesztése.

A vita után felszólaló DERBAN LIVIU elvtárs, az RKP Arad megyei bizottsága szervezési osztályának főnöke hangsulyozta a szövetkezeti nők szorgalmát, akik ebben az évben is jelen voltak a termelés összes kulcsszektoraiban és jelentős sikereket értek el. A jövőbeni feladatokra utalva hangsulyozta, hogy a nőbizottságok kitartóbb politikai-nevelő tevékenységet bontakoztassanak ki, hogy a nők minél nagyobb számban vegyenek részt a mezőgazdasági munkálatokban: szükséges, hogy jobban megmagyarázzák és nagyobb mértékben népszerüsitsék a párt és állami határozatokat. Szükséges, hogy a megyei Nőbizottság bürójának tagjai sürübben látogassák a falvakat, hogy segithessék az ottani nőbizottságok tevékenységét, hogy irányitsák munkájukat. Hasonlóképpen a falusi és városi nőbizottságok hatékonyabb támogatást kell hogy élvezzenek a helybeli párt- és állami szervek részéről. A megyében élő nők csak igy járulnak hozzá teljes mértékben a párt által javasolt uj intézkedések életbe léptetéséhez, amelyek végül is a parasztság életszinvonalának növekedéséhez, falvaink sokoldalu gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéséhez vezetnek.

AL. STEFĂNESCU

TÁVIRAT

Edward Gierek elvtársnak,

a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága és a magam nevében melegen gratulálok Önnek abból az alkalomból, hogy megválasztották a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának tisztségébe.

Teljes sikert kivánok e felelősségteljes munkakör betöltésében, az ország gazdasági és társadalmi épitésének fejlesztéséért, a nép anyagi és szellemi jólétének gyarapitásáért, a szocializmus ügyéért, a Lengyel Népköztársaság függetlenségéért és felvirágoztatásáért kifejtett tevékenységében.

Meggyőződésem ,hogy a Román Kommunista Párt és a Lengyel Egyesült Munkáspárt a Románia Szocialista Köztársaság és a Lengyel Népköztársaság között meghonosodott testvéri barátsági és sokoldalu együttmüködési kapcsolatok szüntelenül tovább fejlődnek népeink érdekében, a szocialista országok, a kommunista és munkáspártok egysége, a világbéke ügye érdekében.

NICOLAE CEAUȘESCU,
a Román Kommunista Párt
főtitkára

MŰVELŐDÉSI JEGYZETEK

Pionírok díszelőadása

A pionírok és iskolások műkedvelő versenyének megyei szakaszán győztes együttesek díszelőadását láthattuk december 20-án, vasárnap, délután 4 órakor, a Kulturpalota nagytermében.

Sikerrel mutatkozott be a Pionírpalota, a 3. számu Általános Iskola és a 2. számu Általános Iskola balettkara.

Az előadáson felléptek még a körösbökényi, galsai, borosjenői és az aradi 2. számu Általános Iskola népi zenekarai, a pécskai, kápolnási, borosjenői iskolák és a Pionírpalota táncegyüttesei.

A Falusi Filmfesztiválról

A falu müvelődési életének napjainkban egyik legszebb, s legjobb hagyománya a minden év decemberében megrendezett filmfesztivál. Idén december 13 és január 24 között zajlik le ez a nagyfontosságu rendezvény, amely a rendszeres filmvetitéseken kivül felöleli a falu téli müvelődési életének minden aspektusát.

A fesztivál célja: elmélyiteni falvaink lakosaiban a hetedik művészet szeretetét, megismertetni őket a hazai és külföldi filmstudiók legjobb alkotásaival. A rendezés során számos szümpozion, előadás és filmrecenzió fogja elősegiteni az elmélyültebb tájékozódást. Művészfilmeken kivül dokumentumfilmeket is vetitenek, amelyek a tudomány és technika, művészettörténet, turisztika, Románia története és világtörténet számtalan érdekességével ismertetik meg a falu lakosságát. A dokumentumfilmeket külön ciklusokba tömöritik, mint például **Hazánk ipari objektumai, A müvészettörténet kincsei, Románia festői tájai** stb. A fesztivál nem feledkezik meg a gyermekekről sem, akiket sokszor rajzfilm fog kellemesen szórakoztatni, nevelni.

Arad megye 90 helységében megnyilt a Falusi Filmfesztivál. Tivadaru Mircea, az Arad megyei moziválalat felelőse arról tájékoztat, hogy csupán a megnyitó előadásokon összesen 25 134 falusi vett részt.

Ilyenkor, a kezdet kezdetén önkéntelenül felvetődik a kérdés: vajon hogyan készültek fel megyénk müvelődési otthonai a fesztiválra? Hogyan biztositják a megfelelő feltételeket? A megye falvainak müvelődési otthonai **általában** felkészülve nyitották meg a fesztivált. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nincsenek hiányosságok. Igen sok helyen a müvelődési otthonok igazgatói nem gondoskodtak idejében a moziterem megfelelő előkészitéséről s ez nagyban kihatott a megnyitón résztvevők számára. **Székudvaron és Simándon** például, a tüzelőt beszerezték, de a gondoskodásból kályhára már nem tellett. Még rosszabb a helyzet Ságon, ahol sem tüzelő, sem kályha nincsen a moziteremben.

Nem egy helyen a rossz szervezés nyomta rá bélyegét a fesztivál kezdetére. Majláton mindössze 83 ember jelent meg a megnyitón, Vadászon 12 (!), Ágyán 30. Követendő példaként emlithetjük Mácsát és Szentmártont, ahol vasárnap 1550, illetve 1100 főnyi nézősereg tekintette meg a megnyitón müsorra tüzött filmeket. De ide sorolhatjuk Simándot is, ahol a kedvezőtlen feltételek ellenére 750-en voltak jelen. Fazekasvarsándon viszont mindössze 250 ember látogatta aznap a mozielőadásokat, pedig a varsándiak a megye legkorszerübb kulturotthonával és 43 000 lejes filmvetitőgéppel büszkélkedhetnek.

Az idei fesztivált a párt megalakulásának 50. évfordulója megünneplésének jegyében rendezik. Ezen a téren is sok még a tennivaló. Minél több olyan müvész- és dokumentumfilmet kell tehát vetiteni, szümpozionokat szervezni, amelyek az RKP félévszázados hősi harcát mutatják be.

December végéig még nagyon sokat lehet tenni a jó szervezés, a kedvező feltételek biztositása terén. Reméljük, hogy január 24-én, amikor megvonjuk a filmfesztivál mérlegét, elmondhatjuk majd, hogy az uj év Arad megye falvainak müvelődési életében is pezsgést jelentett.

BERECZKI KÁROLY

Kulturális híradó

Jólsikerült előadással zárult az első évharmad a fazekasvarsándi Általános Iskolában, amelyben a szinjátszó körök mutattak be szinvonalas müsort. A román nyelvü szinjátszó csoport két jelenettel lépett fel **Dărăban Maria** tanárnő vezetésével s méltan ünnepelte őket a közönség.

Eredeti vonást jelentett az előadáson **Schreinerné Barják Mária** által összeállitott és betanitott **Kukoricahántás** cimü, magyar népdalokkal és táncokkal tarkitott játék. Sikert arattak még: az orosz tánc (Németh Gizella müsorszáma) és Duicu Aurelia kisiskolásoknak betanitott jelenetei.

Máthé Magda és **Cirnaţ Maria** népdalszólói, a szavalatok. **Riviş Pavel** furulyaszólója mind arról a munkáról tanuskodtak, amelyet diákok és tanárok végeztek az eltelt három hónapban.

MATEKOVITS MIHÁLY

★

Szombat délután és vasárnap délelőtt került sor az UTA klubban a zenés irodalmi montázs együttesek vetélkedőjének municipiumi szakaszára. A versenyen felléptek az UTA, Vagongyár, Készruhagyár és a Szerszámgépgyár műkedvelői. Jelen volt még a Vörös Trikó agitációs művészbrigádja, amely a december 13-i versenyről távol maradt.

Versenyen kivül a Vagongyár amatőr szinjátszói DUMITRU SOLOMON négy jelenetét mutatták be.

Vasárnap délelőtt Hajdu Győző, az Igaz Szó főszerkesztője találkozott a folyóirat aradi olvasóival. A baráti találkozó során Hajdu Győző bemutatta az Igaz Szó legujabb decemberi számát, amelyben hazánk északnyugati szögletének szellemi életébe nyujt betekintést, a szatmári tájakon élő, vagy onnan elszármazott irók, ujságirók, művészek, kritikusok felvonultatásával.

Az agitációs művészbrigádokról

Vasárnap délelőtt a Studió 197 teremben találkoztak Arad megye agitációs művészbrigádjainak kepviselői. A találkozó célja a tapasztalatcsere és a legégetőbb kerdések megvitatása volt. Bevezető beszédében Teodor Uiuiu, az Arad Megyei Müvelődési Ház metodistája elemezte agitációs brigadjaink eddigi munkáját, s rámutatott a felmerült problémákra. Ezután a Szerszámgépgyár klubjának, valamint a simándi és kisjenői müvelődési ház agitációs müvészbrigádjai mutatták be müsorukat. A három rövid előadást mintának szánta a rendezőség, véleményük szerint azonban egyedül a simándiak müsora érte el a megfelelő szinvonalat.

Régóta müködnek agitációs brigádok a vállalatokban, üzemekben, müvelődési házakban. Ezek rámutatnak a hibákra, foglalkoznak a munkahely égető problémáival s persze népszerüsitik az elért sikereket is. Csakhogy mindehhez meg kell találni a megfelelő formát. Ujszerü, ötletes fordulatoktól pergő előadásokat szeretnénk látni. Ami a szöveget illeti, a simándiak példáját emlitjük. Müsorukat George Didilescu, az Aradi Állami Szinház müvésze irta, s a siker vitathatatlan. Hivatásos szinészek-szerzők hasznos tanácsokkal láthatnák el a többi agitációs brigádot is és emellett segithetnének a szövegirásban s a rendezésben is.

(juhász)

Épülő iskolák

GYOROKON UJ NYOLCOSZTALYOS ISKOLA ÉPÜL. Közel 560 gyoroki, ménesi, kuvini és szabadhelyi diák tanul majd itt. A beruházás értéke 577 000 lej.

CHESINCEN is uj iskola épitését kezdték meg. A beruházas értéke 451 000 lej. A chesinci és neudorfi gyermekek számára épül.

Dosztojevszkij remekműve aradi színpadon

Bűn és bűnhődés

A Bün és bünhődés aradi bemutatója a kellemes meglepetés erejével hatott. Meglepett, hogy egy magat hagyományszeretőnek nevező igazgató, igenis teret nyujt a kisérletezésnek. Ennek eredményeként az a társulat, amelyet a szkeptikusabb kritikusok megfáradtnak, kifulladtnak neveztek, önmagát is fölülmulva remek müvészi teljesitménnyel cáfol. **Dan Alecsandrescu** merte vállalni a klasszikus regény szinpadra dolgozásának kockázatát. És **Iulian Copacea** szinmüvész, a dramatizált változat szerzője, neves szinpadi irónak is becsületére való munkát végzett. Dosztojevszkij gyönyörü regényének szinpadi változata hü maradt az irói alapgondolathoz.

Dosztojevszkij a rohamosan kapitalizálódó orosz nagyváros elnyomott, kisemmizett népének szószólója. A bérházak homályában vergődő „megalázottak és megszomoritottak" tragédiájának világgá kiáltója. Müveiben roppant horderejü kérdéseket feszeget. Raszkolnyikov, a többi dosztojevszkij-i hőshöz hasonlóan önmagába forduló, saját tetteit elemző és megitélő ember. (A regény párbeszédei, belső dialógusai remek dramatizálási lehetőségeket rejtenek. Copacea élt a lehetőséggel).

Raszkolnyikov válságát szociális igazságot és szélsőséges embertelenséget magába foglaló kérdésfeltevése robbantja ki. Azt kérdi: reszkető féreg-e az ember, vagy kiválasztott hős? Jogos-e elpusztitani a társadalom többségére nézve kártékony élősdit? Féreg, ha türi, hogy az uzsorásnő kiszipolyozza. Kiválasztott, ha Napóleonként áthágja a társadalmi rend korlátait és önhatalmulag áll boszszut. Raszkolnyikov téves filozófiai elméletének áldozata. Az író az elnyomott emberiség szempontjából szegül szembe mindazzal, ami embertelen, megalázó, szenvedést, nyomoruságot hozó. És azért nem lelhet rá a járható utra, mert kispolgár módra, magánosan lázongva támadja ezt a világot. Védolja a fennálló rendet Raszkolnyikov, a volt egyetemi hallgató, hiszen ez rettenetes nyomorba döntötte. Védolja, mert tisztán látja, milyen humánus, szép célokat szolgáltathatna az a vagyon, amelyet az uzsorásnő megszorult kisemberektől harácsolt össze. Védolja, mert látja, hogyan zuhan a prostitució szakadékába az önfeláldozás és az emberség hősnője, Szonya.

Iulian Copacea pályafutása kiemelkedő alakitását nyujtotta. Raszkolnyikovját a készülődés állapotában ismerjük meg. Most még csak vallomások uralják a lélekrajzot, még csak „játszik" a végzetes tett gondolatával. A kettős gyilkosság belső egyensulyának teljes felbomlásához vezet. Arcjátéka, ugráskész vadhoz hasonló testtartása érzékelteti egzaltált belső vivódásait. S ez a zilált, meghasonlott ember müvészien elmés lélektani csatákat viv. Szellemi párbajai a vizsgálóbiróval az előadás legsikerültebb jelenetei. Copacea rendkivül érzékeny alkatu, intellektuális szinész. Raszkolnyikovja döbbenetesen szép alakitás.

A vizsgálóbiró — **Constantin Adamovici** játékában a dráma egyik központi alakjává magasodik. Méltó szellemi partnere Raszkolnyikovnak. Álter-egoja, aki a humanizmus álláspontjáról utasitja vissza a raszkolnyikovi filozófiát. „Ha nap akarsz lenni, ragyognod kell, de ölni bátyuskám, azt nem! — mondja a darab egyik jelenetében.

Zoe Muscan Szonyája a megbékélés, a keserves életsorsba való beletörődés utópiája. Vallásos hite — elképzelése szerint gyógyir a társadalom fekélyeire. Majdnem eszköztelenül — csupán hanghordozásával (bizonyos egyenlőtlenségekkel!) és szemjátékával (hányféle érzést tükröző szemek!) érzékelteti a nagy lelkitisztaságu utcalány tragédiáját. Sikerült alakitás **Gelu Ivaşcu** Razumihinje. Végre egy igazán szép dikcióju szinész!

Mişu Drăgoi Luzsin szerepében ujra meggyőződött arról, hogy határozott rendezői irányitással nagyszerü karakteralakitásokra képes.

Elena Drăgoi (az anya) és **Dorina Păunescu** (Dunya) egyenlőtlen alakitást nyujtottak.

Marilena Taraş, Jan Maydic, Ion Costea, Ion Petrache és **Nicolae Lebne** kis szerepükben jól illeszkedtek az előadásba.

Szombati Gille Ottó rendező és a szinpadkép- és kosztümtervező **Győrffy Éva** együttműködéséből nagyon is aktuális gondolatokat közvetitő előadás kerekedett ki. A kosztümök stilizáltak, a diszletek modernek, szimbolikusak. A rendezői felfogás a dosztojevszkiji mondanivaló örökérvényességét hangsulyozza: az osztálvellentétekre felépült társadalomban a magános harcos menthetetlenül elbukik.

Ábrahám Jolán kisérőzenéje atmoszférateremtő.

A Bün és bünhődés bemutatója tartós müvészi élmény: nyujtott. Szeretnők minél gyakrabban leirni ezt.

PUSKEL PÉTER

Zoe Muscan (Szonya) és Iulian Copacea (Raszkolnyikov) (KELEN FERENC felvétele)

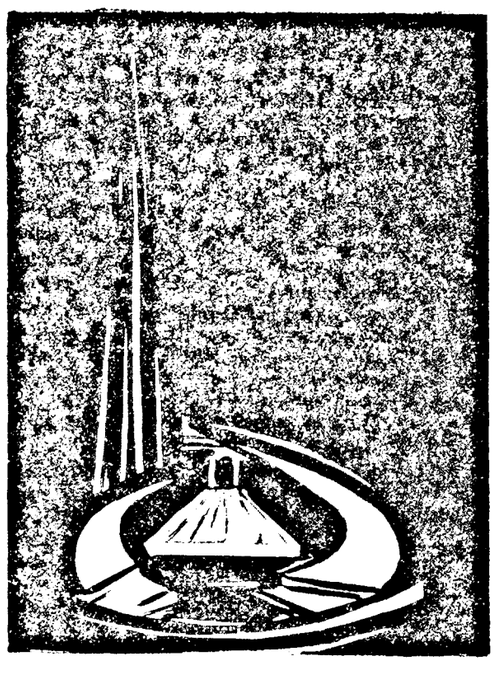

GYŐRFFY ÉVA szinpadképe.

Az Oktatásügyi Minisztériumtól:

Szakmai iskolai rendtartás

Az Oktatásügyi Minisztérium az oktatási törvény előirányzatai szellemében megszerkesztette az uj szakmai iskolai rendtartást, amely felöleli a szakmai iskolák nappali és esti tagozatát, valamint a munkahelyi tanonckodást. A dokumentum megszabja a szakmai oktatás célját, feladatait, a felvételi és az abszolváló vizsgák megtartásának módját, a tanuló feladatait az oktató-nevelő folyamatban és a termelési gyakorlatban stb.

Tájékoztató

1970 december 22 Kedd

Napkelte 7.49, napnyugta 16.38 órakor. Az évből eltelt 356 nap, hátra van még 9.

8.36 órakor téli nap-éjegyenlőség. A csillagászati tél kezdete.

filmek

DACIA: A szent bosszuja (9, 11, 13, 15, 17, 19, 21).

MUREŞUL: Képzelgések (10, 12, 14, 16, 18, 20).

STUDIO: Hetszer hét (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

IFJUSÁGI: Dr. Mabuse visszatérése (16, 18, 20). Gyermekfilm fesztivál: Az oszlop (11 óra).

VICTORIA: Tilos övezet (11, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Boldogság a társolyban, Faragatlanok (16, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Kuba 58. Gyilkosok (16, 19).

CFR (Grădiște): Lányok köztársasága (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Léghajóval az Északi Sark felé.
PÉCSKA: Egy este egy vonat.
BOROSJENŐ: Érjük meg a hetfőt.
KISJENŐ: A szabadság pillanata.
SZENTANNA: Helga.
NAGYLAK: Adelheid.
KÜRTÖS: A doktorkisasszony.
PANKOTA: Argoman superdiabolicus.
VILÁGOS: Elvira Madigan.
BOROSSEBES: Elátkozottak kastélya.
KÖRÖSBÖKÉNY: Kis nyári románc.
VINGA: Ég és pokol.

rádió

Kedd, december 22.

BUKAREST I.

6.00—9.30 Reggeli szórakoztató müsor. — 9.30 Müvelődési atlasz. — 10.30 Jelenkori Románia. — 11.05 Rex Gildo énekel. — 11.15 Gazdasági szemle. — 12.00 Könnyüzene. — 12.10 David Ohanesian operaáriákat énekel. — 14.40 Népdalok. — 17.00 Ifjusági rádióenciklopédia. — 17.30 Népzene hangverseny. 20.40 Zenei gyöngyszemek. — 21.00 Románcok. — 21.30 Slágerparádé. — 22.20 Sport. — 22.30 Szórakoztató müsor. — 22.55 Arghezi-versek. 0.03—6.00 Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.

6.00—8.10 Reggeli zenés müsor. — 8.10 Pioniroknak. — 9.00 Kórusművek. — 9.30 Bánáti népdalok. — 12.30 Zenés adás Moszkvából. — 13.00 Déli hangverseny. — 14.30 A román föld emlékezete. — 16.30 A szebeni zenei lyceum növendékeinek müsorából. — 17.55 Ion Horea verseiből. — 19.30 Előadás Mihail Sadoveanu müveiből. — 20.00 Kis operalexikon: A. — 20.30 A párt félszázados évfordulójának köszöntésére. — 21.30 Szülők, figyelem. 21.50 Operettáriák. — 23.05 Előadás Mozartról. — 0.01—1.00 Szimfonikus hangverseny.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Hétköznap: Délelőtt 11 óra 20 perctől 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 óra 50 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MÜSORÁBÓL

Román nyelven: 6.00 Hirek, tudósitások, reggeli muzsika. 17.45 Hangos híradó. 17.55 Balettmuzsika. 18.40 Olt menti tájak, Olt menti emberek — riportmüsor. 19.00 A kolozsvári Filharmónia népi zenekara játszik.

Magyar nyelven: 6.30 A falurádió 30 perces reggeli müsora, szerkeszti Hegedüs Mihály. 16.30 Hangos híradó. 16.10 Népdalok Petőfi Sándor verseire — énekel Horváth László, kiséri Varga Lajos és zenekara. 16.50 A most záruló ötéves terv ipari létesitményeiről. 17.05 Operaénekesek a mikrofon előtt: Kovács Attila. 17.30 Az 1970. év könyvsikerei. III. rész. Közreműködik: Huszár Sándor és Héjja Sándor. 17.40 A hét filmjei.

televizió

Kedd, december 22.

18.00 Fiatal népdalénekesek.
18.30 Az arany karperec.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Reflektor.
20.15 Színházi est William Gibson Libikóka cimü darabjának TV-bemutatója.
22.00 Szentimentális riport Szebenről.
22.25 Narghita énekel.
22.35 Híradó.

bábszínház

Vasárnap, december 27-én 10.30 órakor: Povestea porcului.

színház

Szerdán, december 23-án 19.30 órakor: Crimă și pedeapsă (C bérlet).

Csütörtökön, december 24-én 19.30 órakor: Bărbați fără neveste (E bérlet).

Szombaton, december 26-án 19 órakor: Dușmanul femeilor — bemutató (A bérlet).

Vasárnap, december 27-én 15.30 órakor: Mincinosul, 19.30 órakor: Dușmanul femeilor (B bérlet).

KÉRJÜK

az egyetemek, a főiskolák, a középiskolák és általános iskolák tanszemélyzetét, a felsőfoku és középfoku tanintézetek, a könyvtárak vezetőit, napilapjaink és folyóirataink szerkesztőségeit, fizessenek elő a *Nyelv- és Irodalomtudományi Közleményekre,* Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának magyar nyelvü szakfolyóiratára.

Folyóiratunk évenként kétszer jelenik meg. Évi előfizetési dij 50 lej. Előfizetni lehet 1971 január végéig a postahivatalokban, a postai kézbesitőknél, az intézetek és vállalatok sajtóterjesztőinél.

A Szerkesztőség

Gyászjelentés

MÉLY fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, testvér és rokon Csetey Sándor elhunyt. Temetése folyó hó 22-én 14.30 órakor lesz az „Eternitatę" temető halottasházából.

A gyászoló család
(554)

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, december 22-én változó idő, felhős égbolttal. Helyenként kisebb havazás lehetséges. Mérsékelt nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet —8 és —4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 0 és +4 fok. Reggel helyi ködképződés.

FIZESSEN ELŐ A Vörös Lobogóra!

A Dacia moziban vetítik

A Szent bosszúja

Simon Templar, a magát minden csavából kivágó, éles logikáju és vasöklü szépfiu, a tevé után a filmstudiókat is meghóditotta. Hiába, a közönségsiker egyre inkább müvészi kritériummá válik a nyugati filmvilágban. Az 50 perces fehér-fekete változat után, most másfél óráig és szinesben csodálhatjuk, mire képes egy „Szent". Valóban, szentnek kell lennie, hisz annyira csodálatos dolgokat müvel, hogy arra már földi halandó, glória nélküli lény nem is képes. Az élelmes filmproducerek arra is rájöttek, hogy a témát „forradalmasitani" kell. Az ilyen filmhez már nem elég a logika és néhány jól elhelyezett ökölcsapás. Szinteret kell változtatni. Igy került a filmvászonra a festői Nápoly, Capri és a Vezuv. Söt, a zordon Szicilia és a sziklavárairól hires Palermo. És persze a Maffia. A vendettáról is hires Sziciliában **Roger Moore** sem elégedhet meg csupán erkölcsi győzelemmel. Boszszut esküszik, életre tör. Egyszóval angyali hidegvérrel gyilkol. Igaz, ezuttal nem piti banditákat tesz el láb alól, hanem egy országot behálózó bünszövetkezetet irt ki.

Nem tudom, más hogy van vele, de a Z után **A Szent bosszuja** még a pillanatnyi élmény erejével sem hatott.

(P. P.)

Új létesítmények megyénk térképén

1

Tauț községben is megkezdték egy nagy áruház építését. Értéke meghaladja a 490 ezer lejt. A 140 négyzetméter árusító felülettel rendelkező áruházat 1971 augusztus 30-án kell átadni. Évente mintegy 2,3 millió lej értékü árut bocsátanak itt a fogyasztók rendelkezésére. A fogyasztási szövetkezet ilymódon hét esztendő alatt visszafizetheti nyereségeiből a beruházás értékét.

2

Az erdőmunkások és kitermelők ellátási feltételeinek javitását szolgálja az a közel 100 ezer lej értékü befektetés, amely felhasználásával **Madrijești-en és a Iacobini fakitermelő egységeknél hálóházat épitenek.** A két menedékház építésével állandósul a munkaerő létszám, csökken a fluktuáció az emlitett fakitermelő telepeken.

3

A Faipari Kombinát 570 ezer lejt ruházott be a Leuca—Virfuri kitermelő egység utjainak épitésére. A 2,5 kilométeres utszakaszt az elkövetkező év első negyedében már átadják rendeltetésének. De az utépitők felajánlották, hogy leröviditik a terminust.

4

VÁROSUNKBAN AZ ÁLLOMÁS ELŐTTI TÉRSÉGEN TÖBB RENDÉSZETI MUNKÁLATOT KEZDTEK MEG. Korszerüsitik a csatornahálózatot, biztositó csapokat és szelepeket szerelnek fel, uj vízvezeték hálózatot épitenek stb. Ezt az állomás negyedben épült és épülő tömbök ellátása teszi szükségszerüvé. A municipiumi néptanács a munkálatok elvégzésére több mint 100 000 lejt fektetett be.

5

PÉCSKA KÖZSÉGBEN AZ INFRATIREA SZÖVEKEZET 583 000 LEJES BERUHÁZÁSSAL UJ EGYSÉGET ÉPIT. A fémmegmunkáló mechanikai részleg lesz ez, melynek 307 négyzetméternyi területén főleg közszükségleti cikkeket gyártanak majd. Az üzemrészlegnek is beillő uj egységet 1971 augusztusában adják át rendeltetésének. Előreláthatóan ez az egység is bekapcsolódik a nagy iparvállalatokkal való együttmüködésbe. Évente 1,8 millió lej értékü munkálatokat **végezhetnek** itt.

6

CSERMŐ KÖZSÉGBEN UJ ORVOSI RENDELŐ ÉPITÉSÉN DOLGOZNAK. A helyi állami szervek 376 000 lejt fektettek be az épitkezésbe.

HASONLÓ ORVOSI RENDELŐ ÉPITÉSÉRE KERÜL SOR CÁRAND KÖZSÉGBEN IS. A beruházás értéke meghaladja a 166 000 lejt.

7

A BOKSZEGI FŰRÉSZÁRUGYÁRBAN 600 000 LEJ ÉRTÉKŰ BERUHÁZÁSSAL KORSZERÜSITIK A RÉSZLEGET. Az uj kazánház már el is készült. A hulladékgyüjtő és a füstelvezető berendezés felszerelése is a befejezéshez közeledik. De épitenek itt még hat fűrészáru szárito kamrát is. Ezáltal a részleg szárito kapacitása évente 40 000 köbméter faanyag.

S. D.

Lapszemle

ESZTÉTIKA AZ IPARBAN

A lap, elméletek, eszmék rovatában foglalkozik az ipari esztétikával, amely nálunk is mindinkább kikerül az ismeretlenség homályából és követelőzően dönget a gyors ütemben fejlődő szocialista ipar kapuján. Nem véletlenül, hiszen a gazdasági és szellemi életben a szocialista társadalom szabta változások, valamint a kultura és komfort fokának növekedése egyre fogékonyabbá kell tegye az ipart az esztétikai tényezők iránt. Az esztétikus, a technikai tárgyat kényelmessé, könnyen kezelhetővé kell tegye, sőt addig kell mennie ebben, amig a tárgy

Viața economică

használata fizikai élvezetet nem nyujt. Nem lehet „ráfizetéses" ez a tevékenység, elsődleges törvénye a gazdaságosság kell hogy legyen, vagyis minél nagyobb gazdasági hatékonyság elérése ésszerü tervezéssel, amely növeli a társadalmi munkatermelékenységet, csökkenti az anyagi és munkaerő befektetést, előállitási árat stb. Az ipari esztétikát nem mint „alkalmazott müvészetet", inkább mint „beépitett müvészetet" kell felfogni, vagyis az esztétikai értékeknek müködési, technikai és gazdasági elvekkel való keveredéseként, amelyek egymásból származnak, kiegészitik és előtérbe helyezik egymást. Ezen szempontok is mutatják, hogy az ipari esztétika elveit szorosan össze kell kapcsolni a jelenkori ipar fejlődésével.

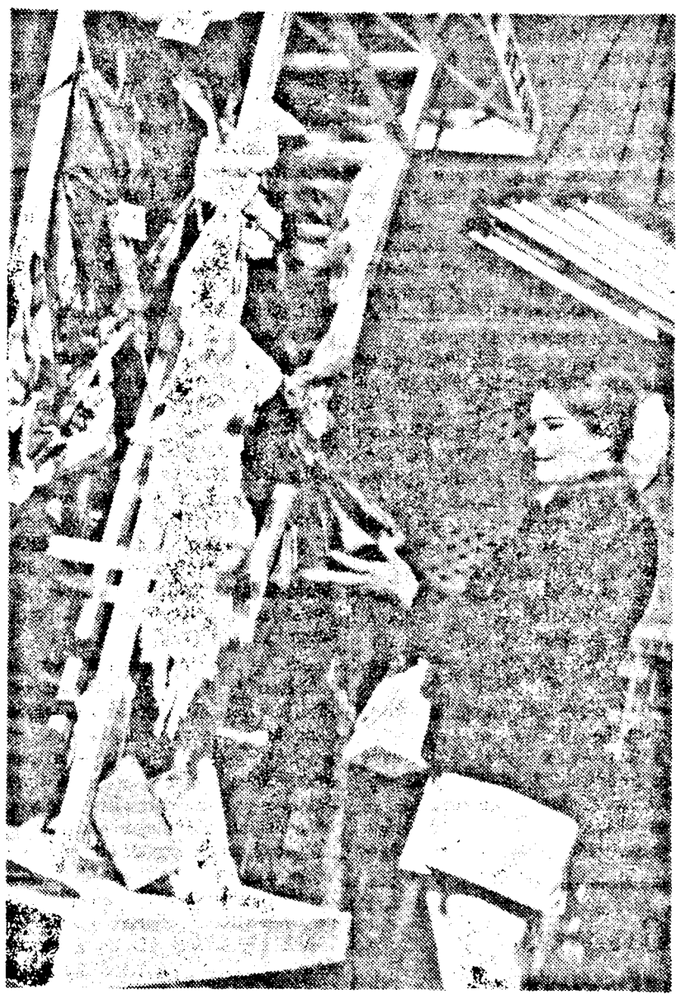

A Femina szaküzletben gazdag választék várja a vásárlókat

Miért suttogjon Cicero?

Végezzünk egy kis munkahely pszichoanalizist. A jó vagy rossz káder ugyanis magánéletének kevésbé dicséretes tulajdonságait nem adja le a gyár kapusfülkéjében. Igy aztán az asztalos, technikus, mérnök, tanügyi stb. káder általában a munkahelyén EMBER is.

Kivétel persze akad. („Hogy ugy van" — reflektált Tiborc jogos panaszára Bánk. „Nem tipikus" — volt az aggály nem is olyan rég. „Nem helyes a magatartása" — határozott ténymegállapitás napjainkban). Sokszor a drámaivá feszülő helyzet felfogható sablonosan is: „kérem X Y kiváló szakember, ezért elnézzük, hogy összeférhetetlen". A szentenciára bólogatnak vagy csóválják a fejüket a munkatársak. Igy is, ugy is elmegy a kedvük az élettől. (Pech, hogy a jó szakembert és a civakodó magánembert nem lehet baltával szétválasztani. Bár előfordult, hogy a sok „elnézzük"-nek ez lett a tragikus következménye. Még rágondolni is rossz!)

Akár jó, akár silány szakember, az embernek nincs joga, hogy megfeledkezzék az együttélés normáiról, hogy belegázoljon munkatársainak önérzetébe. („Ugyan kérem, vannak rokonszenves és vannak ellenszenves tagok! Nem szerethetünk mindenkit egyformán!") Nem is, különösen, ha önkényeskedik, visszaél helyzetével, a beléretett bizalommal, sérteget, megbántja a munkatársai önérzetét, egyszóval „megjátssza magát"!

Azt mondják, a „gyerekszoba" elavult, az érettségi is kevés, s a felső iskolák sem képesek mindenkiben kiölni a kórokozókat. Dugjuk hát fejünket homokba? Vagy Cicero bujjék a műhely egyik szegletébe, hogy elsuttoghassa: Ó, mondd, Catilina, meddig élsz még vissza türelmünkkel?

Nem! Más már a szellem. Cicero álljon csak ki az egész közösség elé, az egész közösség ügyében. Az önteltek, dölyfösök, részrehajlók, pártoskodók, összeférhetetlenek megnevelésének érdekében.

Üzemi pszichológusok a megmondhatói, hogy a magatartás minőségének állandó javitása ugy kell, mint sötétségre a fény, mint áporodott levegőjü szobának a szellőztetés.

(mózer)

Sporthirlapló

A Voința túljutott az első akadályon

● Drámai mérkőzés ● Truppel volt a mérkőzés hőse ● Győzelmi esélyeink még inkább megnövekedtek

Kiküldött munkatársunk, OROSZHEGYI KÁROLY Kolozsvárról jelenti:

Vasárnap reggel a Kolozsvári Bőr- és Cipőgyár sporttermében tiz férfi csapat, hét női együttes részvételével megkezdődtek az országos asztalitenisz csapatbajnokság második fordulójának küzdelmei. Az ország legjobb asztaliteniszezői (57 férfi és 25 női játékos) adtak itt egymásnak találkozót, hogy összemérjék erejüket a csapatbajnoki aranyérmekért és a helyezésekért.

Az első versenynapon a bajnoki cimre esélyes Aradi Voința férfi csapata két mérkőzést játszott. Délelőtt a Bukaresti ASA csapatát 9:2-re győzte le. Demian 3, Truppel, Réthi és Kovács 2—2 győzelmet aratott. Késő délután rendezték meg a Voința — Bukaresti Progresul összecsapást. A rendkivüli érdeklődéssel várt mérkőzés négyórás drámai küzdelmet hozott. 3:3-ig felváltva jutottak vezetéshez a csapatok, de aztán Réthi kikapott Ovanesztől. A fiatal fővárosi versenyző 2:1-re nyert az aradi fiu ellen, pedig a döntő játszmában Réthinek három mérkőzéslabdája volt. Ezzel a győzelemmel vezetéshez jutott a Progresul. 4:6-os mérkőzésállásnál — amikor már szinte senki sem hitt az aradi csapat végső győzelmének lehetőségében — sikerült erőt öntenünk a fiukba és megkezdődött a lassu felzárkozás 5:7-nél Prokopetz edző már nem birta idegekkel a küzdelmet és kiment a teremből. A Truppel — Ovanez mérkőzés következett. Ovanez eddig mindegyik ellenfelét legyőzte. Truppel pedig mindenkitől kikapott. Ki hitte volna, hogy Truppel legyőzheti a válogatott kerettag Ovanezt. És mégis — néha egészen furcsa dolgokat müvel a sport — az aradi fiu győzött! Micsoda mérkőzés volt! Az első játszmát 21:17-re simán nyerte Truppel de utána 20:22-re kikapott. A döntő játszma következett. Este 9 óra volt. Prokopetz edző valahol kint sétált a parkban, Kovács a terem ajtajából tájékoztatta: — Truppel vezet, Truppel jól játszik. — Nem igaz, nem lehet igaz! — hangzott a válasz a sötétből. — Ovanez kiegyenlitett, Ovanez vezet! — Jaj! — Truppel 25:23-ra nyert. — Jaj! De ez a második jaj már egészen másképp hangzott. Utána pedig ment minden, mint a karikacsapás. Réthi is, Kovács is győzött, sőt az utolsó mérkőzésen Demian is nyert az elkedvetlenedett Ovanez ellen. Igy végeredményben a Voința 9:7-re győzte le ezen a fontos mérkőzésen a Bukaresti Progresult és óriási lépést tett a bajnoki cim felé.

Az Aradi Voința női csapata a bajnokjelölt Bukaresti Progresullal játszott. Maria Alexandruék a várakozásnak megfelelően 5:3 arányban győztek. Az aradi csapat győzelmeit Lészay (2) és Krézsek szerezték.

A csapatbajnoki verseny folytatódik.

Röplabda

Sănătatea—Brassói Voința 3:0 (15:9, 15:9, 15:7)

A Sănătatea tovább folytatja sikersorozatát. Bár vasárnap nem játszott teljes erőbedobással az egészségügyi csapat — és az átlagosnál többet játszottak a tartalékok is —, mégis fölényes győzelmet aratott.

A Brassói lányok gyenge ellenállást tanusitottak az aradiak támadásaival szemben. Végig a Sănătatea irányitotta a játékot és a vezetést egy pillanatra se adta ki kezéből. Ha a jövő vasárnap a Nagyváradi Voința ellen elmaradt találkozójukat is megnyerik, akkor csoportjukban az élen fejezik be az 1970-es évet.

SĂNĂTATEA: Golușie, Drăucean, Cristescu, Bodea, Krutsch, Raevschi, Lucaciu, Burtă. VOINȚA: Margea, Dumitrache, Niculescu, Dancs, Irimia, Colcer és Boamfă.

Mérkőzésvezetők: Dinicu A. és Ionescu Gh. (Bukarest).

Voința—Temesvári Universitatea 1:3 (13:15, 10:15, 16:14, 13:15)

Nagy érdeklődés előzte meg a fiuk találkozóját. Sched Teodor edző csapata kitünően szerepelt a fordulóban. Csupán egyetlen vesztett mérkőzése volt Szebenben, s mint az edző elmondta, akkor is csak azért kaptak ki, mert a csapat nagy része beteg volt. Mindenki kiváncsi volt arra, vajon sikerül-e a Voințának megállitani győzelmi sorozatában az egyetemistákat. A szövetkezeti csapatnak, sajnos ez nem sikerült. A nézők és a csapatok azonban mégis elégedetten távozhattak, mert a mérkőzés magas szinvonalu, és izgalmakban bővelkedő volt. Az Universitatea technikailag és taktikailag magasabb szinvonalon áll, mint a Voința és győzelme teljesen megérdemelt.

Az egyetemisták erősen kezdtek. Elhuztak (12:2), a szövetkezetiek azonban nem adták fel a harcot és nagy küzdelem után egy pontra (13:14) megközelitették ellenfelüket, de a játszmagyőzelmet már nem tudták megszerezni. A második játszma teljesen a vendégcsapaté volt. A harmadik játszmában is a vendégek vezettek, a hajrában azonban teljes erőbedobással küzdő Voințanak sikerült győznie. A negyedik játszmában az izgalom tetőfokára hágott. A Voința 9:4-re, majd 12:9-re vezetett, de a rutinosabb temesváriaknak sikerült ledolgozniuk hátrányukat, kiegyenlitettek (13:13) és a győzelmet is megszerezték.

Az aradi csapatból csak Iliuță játéka emelkedett ki, de küzdeniakarásáért a csapat minden tagja dicséretet érdemel. A vendégektől Sipos és Mihăilescu játéka tetszett.

A találkozót Ionescu Gheorghe és Dinicu Anghel bukaresti játékvezetők vezették.

MENCZER BÉLA

Kosárlabda

Vasárnap délután a Sportcsarnokban megkezdődtek az iskolásbajnokság második fordulójának küzdelmei. Az Aradi Sportiskola fiucsapata jól rajtolt és 38:21-es félidő után 68:40 arányban, könnyved játékkal legyőzte a Dévai Decebal Liceum csapatát. Meglepetésnek számit a Temesvári Sportiskola nagyarányu győzelme 68:32 (35:19) az ugyancsak Temesvári 10-es számu Liceum csapata ellen. A további mérkőzés eredménye: UCM Resica — Karánsebesi 1-es számu Liceum 69:61 (38:29).

A bajnokság mérkőzései csütörtökig bezárólag reggel 9 órai kezdettel folytatódnak a Sportcsarnokban.

pronosport

Az 51. játékhét telitalálatos szelvénye:

1.	Cagliari — Bologna	1
2.	Catania — Roma	2
3.	Fiorentina — Foggia	1
4.	Inter — Varese	törölve
5.	Juventus — Lanerossi	1
6.	Lazio — Sampdoria	1
7.	Napoli — Milan	2
8.	Verona — Torino	törölve
9.	Como — Atalanta	2
10.	Mantova — Brescia	1
11.	Massese — Ternana	2
12.	Monza — Livorno	törölve
13.	Palermo — Novara	X

Egy maratoni sakkversenyről

1968 októberében 59 közép- és általános iskola sakkcsapatának a részvételével rajtolt az első országos levelezési sakk csapatbajnokság. Egyéves kemény küzdelem után 9 együttes minősült a döntő küzdelmekre, és 1969 október 20-án megkezdődött a döntő. Minden együttes 4 versenyzőből állt, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy minden iskolai válogatottnak 32 játszmát kellett végigküzdenie, és összesen 32 pontot szerezhetett. A 13 hónapot tartó döntő óriási küzdelmet hozott, és a Suceava megyei Dumbrăveni-i Liceum győzelmével végződött. Végeredmény: 1. Dumbrăveni-i Liceum 29,5 pont 2. **Gyoroki 2-es számu Általános Iskola 24 pont,** 3. Picior de Munte-i Általános Iskola 21 pont. 4. Iași-i 3-as számu Liceum 18,5 pont. 5. Brassói 1-es számu Liceum 18 pont, 6. Kudzsiri Iskolacsoport 15 pont, 7. Brassói Unirea Liceum 13 pont, 8. Zsombolyai Liceum 1 pont, 9. Bukaresti Építészeti Liceum 1 pont.

Csapatunk, a Gyoroki 2-es számu Általános Iskola együttese, a következő összeállitásban játszott: Szeicht Miklós, Sipos Zoltán, Szeicht Erika és Biró Katalin. Sportszerüen el kell ismernünk, hogy a dumbrăveni-i csapat megérdemelten győzött. Bár voltak olyan időszakok, amikor azt hittük, hogy fölényes győzelmet fogunk aratni felettük. Sportbarátaink azonban mindig találtak valami uj kombinációs lehetőséget, mindig kibujtak a „csapdából", és — bár akkor boszszantott bennünket a dolog — utólag elismeréssel és tetszéssel nyugtáztuk a válaszlevelükben érkezett lépéseket.

A levelezési sakkverseny kitünő lehetőséget nyujt arra, hogy ismeretséget kössünk és baráti kapcsolatot alakitsunk ki az ország más tájain élő sportemberekkel. Nagyon sok jó modoru, jellemes sportbarátot ismertünk meg ezekben az években. Öröm volt velük a nyár folyamán Bukarestben az országos ifjusági döntőn személyesen is megismerkedni. Sajnos, sportszerütlen versenyzőkkel is megismerkedtünk, olyanokkal, akiknek egyetlen vágya csak az volt, hogy borsot törjenek az ellenfelek orra alá. A levelezési sakkversenyben is létezik, akárcsak a modern futballban, az időhuzás. Voltak versenyzők, akik csak az utolsó pillanatban postázták a válaszlépést...

A marathoni sakkverseny néhány érdekes adatát szeretnők most közreadni, főleg azok részére, akik még nem hallottak a levelezési sakk nehézségeiről és buktatóiról. Csapatunk játékosai a döntő 32 játszmájában összesen 1198 lépést postáztak és 1615 nap gondolkodási időre volt szükségük. A legrövidebb játszma 22 lépés után ért véget, mig a leghosszabbhoz 54 lépés volt szükséges. Az utolsó évben 300 lejre emelkedett a postaköltség, mert a válaszlépéseket ajánlottlevélben küldtük el. Rădulescu Valeriu bukaresti játékvezető nagy hozzáértéssel és kellő szigorral irányitotta a versenyt. Saját bevallása szerint 20 éves játékvezetői pályafutása alatt ez a marathoni verseny okozta számára a legtöbb fejtörést. Több kilóra rugott azoknak a leveleknek a sulya, amelyeket a verseny ideje alatt el kellett olvasnia, s amelyek alapján nyilvántartotta egy-egy mérkőzés állását. A sportot — és főleg a sakkot! — rendkivüli módon szerető játékvezető (honorárium nélkül) napi 2—3 órai önkéntes munkájára volt szükség ahhoz, hogy a marathoni versenyt idejében és jó körülmények között befejezhessük.

SZEICHT MIKLÓS,
a Gyoroki 2-es számu Általános Iskola igazgatója

TÉLAPÓ KINCSEIBŐL

Ha valaki azt mondja, hogy Ajándékok Hónapja, mindenki tudja, decemberről van szó. Az üzletek nyitástól-zárásig tömve vannak vásárlókkal, de sehol nincsenek annyian ezekben a napokban, mint a játékboltokban, a játékrészlegek pultjai előtt.

Tranculov Ecaterina, a Gyermekáruház játékrajonjának vezetője több mint 5 éve elárusító ezen a részlegen. Jól ismeri a vevők izlését, igényeit.

— Észrevettem az évek során, hogy az érdeklődés egyre inkább a drágább játékok felé irányul. Különösen kedveltek a mechanikus játékok: minden, ami mozog, repül, forog, lépeget... Hiába, a technika világában élünk. S a szülők is, mintha most akarnák csillapitani gyermekkoruk soha ki nem elégitett játékéhségét — mondotta.

Nagyon találónak éreztem szavait. S hogy megállapitása menynyire igaz, bebizonyitotta az a másfél óra, amelyben mint kisegitő elárusító hasznositottam magam, pontosabban kellő tapasztalat hiján csak a jószándéktól fütve, próbáltam hasznositani magam. Arra gondoltam, igy alkalmam lesz közelebbről megismerni a vásárlóközönség igényeit.

Napszitta arcu, komoly tekintetü seléndi parasztember „mustrálta" a polcon elhelyezett babákat.

— Olyan kellene, amelyiknek van haja és a szemét is be tudja csukni, meg ki tudja nyitni — tájékoztatott. Néhány perces töprengés után megállapodott egy siruhába öltöztetett csinos baba mellett. Ára 66 lej. — Puskájuk van-e? — érdeklődött tovább. — Olyan kétcsövü.

Persze ő is kipróbálta a puskát. Aztán ként még egyet. — Mert két fiu-unokám van. A baba a lányunokámé. — Miután kiegyenlitette a számlát, akkurátosan lecsusztatta a válláról hátizsákját és a három csomagot vigyázva belerakta. Elégedett volt a vásárfiával.

Fiatal házaspárra lettem figyelmes. (A férfin a vasuti dolgozók kabátja, ellenzős sapkája). A pultra helyezett babakocsiban tülő, valóban gyönyörü, szénfekete haju, hosszu pilláju 180 lejes babában gyönyörködtek. — Egy ilyen babát szeretnénk — szólalt meg az asszonyka. Az elárusitónő hozta a babát és ők már csomagoltatták is.

— Hány esztendős a kislányuk? — kiváncsiskodtam.

— Három — nevetett rám a fiatalasszony. — Nagyobb lesz a baba, mint ő. — Majd a férjéhez fordult: — És a kicsinek mit veszünk?

Az ifju apa valami autót akart egyesztendős fiának, de aztán, lévén, hogy még tul kicsi hozzá, s megütheti magát vele, egy kedves müanyag kutyus mellett döntöttek. Lesz öröm a csillogó fenyőfa előtt.

És sorolhatnám tovább a példákat. E helyett rövid statisztikat készitettem milyen játékok találtak gazdára a másfél óra alatt? Először is: három 180 lejes hajas-alvó baba, egy 140 lejes hajas-alvó baba, egy 200 lejes villanyvonat, több kisebb baba, néhány puska, elemmel működő, lépegető müanyag robot, több társasjáték, autó, müanyag játékfigurák.

Aznap délután ismét benéztem a gyermeküzletbe. Már árusitották a délelőtt átvett uj játékokat. A tizegynéhány diavetitőgép — nagyon kevés egy ekkora város számára, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy tavaly november óta a hiánycikkek listáján szerepelt — szinte órák alatt elkelt.

A Gyermekáruházhoz hasonló nagy forgalmat bonyolit le ezekben a napokban a Cernei utcai játékszaküzlet, a Köztársaság utján lévő kicsiny 112-es számu játékbolt és minden olyan kereskedelmi egység, ahol játékokat is árusitanak.

A 112-es játékboltban például, minimum negyed órát kell várakozni, mig az ember sorra kerül. De a vásárlók ezuttal igen türelmesen viselkednek. Senki sem kiabál, senki sem tolakszik. Várakozás közben legalább jól körülnézhetnek. Teuca Jenică, a bolt vezetője elmondotta, hogy volt olyan nap, amikor kétszer annyi bevételt összesitett, mint amennyit tervezett. S bizonyára még többet teljesitene, ha gazdagabb volna a mechanizált játékok (például autók) választéka. Az évnek azonban még nincs vége. Még kapnak árut.

Az Ipari Cikkeket Értékesitő HKSZ-nél megtudtuk, hogy ebben az esztendőben több mint 5 millió lej értékben adtak ki játékokat a szaküzleteknek. Csak decemberre 600 000 lej értékü játék leszállitását tervezték. Ebből, 450 000 lej értéküt már ki is küldtek az üzletekbe, a többit néhány napon belül ugyancsak leszállitják.

...Öt millió lej értékü játék városunknak. Ujraolvasom a számot s eszembe jut egy nem is olyan régi beszélgetésem egy idős falusi nénivel. Öt éves unokája ott játszott a közelünkben: hol uj kerékpárját próbálgatta, hol kisautóval rendezett „karambolt", vagy a kakast célozgatta óriási pettyes labdájával.

— A kukoricacsutkát szines rongyokba „öltöztettük", ez volt a buba, a fűzfavessző a táltosparipa, a nádszál a puska... És mekkora örömünk tellett kincseinkben... Most meg látja, miket vásároltak össze ennek a kis csibésznek?!

B. MANDITS KATALIN

5 millió lej értékű játék az aradi gyermekeknek

DOLORES IBARRURI ELVTÁRSNŐ LÁTOGATÁSA HAZÁNKBAN

Nicolae Ceaușescu elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

zonyitják, hogy a Spanyolországi Kommunista Párt, a többi forradalmi és demokartikus erővel együtt egyre jelentősebb szerepet tölt be az ország politikai életében. Meggyőződésünk, hogy a spanyolországi összes demokratikus, antifasiszta erők egyesitése biztositja a győzelmet a Franco-rendszer elleni harcban. Az a lenyügöző nemzetközi szolidaritás, amely a spanyol hazafiak iránt megnyilvánul arról tanuskodik, hogy az egész világ forradalmi és haladó erői támogatják és a jövőben is támogatni fogják a spanyol nép harcát. Ez egyben kifejezi a kommunista pártok, az összes antiimperialista erők egységének és együttműködésének nagy jelentőségét a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért, a békéért vivott harcban.

A mai ünnepség éppen ennek a nemzetközi szolidaritásnak a szellemébe illeszkedik bele — abba a szolidaritásba, amely egyébként rég óta összefüzi pártjainkat és népeinket. Ismeretes, hogy a polgárháboru sulyos körülményei közepette több száz román kommunista és hazafi a világ más országainak önkénteseivel együtt csatlakozott a spanyol kommunistákhoz és hazafiakhoz, segitette a spanyol népet hősi harcában.

A Román Kommunista Párt, a román nép hü ezekhez az internacionalista hagyományokhoz, a szolidaritás szelleméhez az összes erőkkel, amelyek az imperialista politika ellen szállnak sikra, minden népnek azon jogáért, hogy demokratikus uton fejlődhessen külső beavatkozás nélkül. A Román Kommunista Párt teljes szivvel a spanyol kommunisták, a spanyol hazafiak mellett áll, támogatja a szabad, független, demokratikus és virágzó Spanyolországért vivott harcukat. Küzdünk a kommunista és antiimperialista mozgalom együttműködésének és összeforrottságának erősitéséért, mert véleményünk szerint ez az egység a biztositéka minden nép győzelmének a függetlenségért és a demokratikus fejlődésért vivott harcban, biztositéka a szocializmus világgyőzelmének.

A Román Kommunista Párt ma más feltételek között folytatja tevékenységét, mint a Spanyolországi Kommunista Párt. Előttünk az a feladat áll, hogy gyakorlatilag megvalósitsuk azokat a célokat, amelyekért a burzsoá-földesuri elnyomás éveiben küzdöttünk, amelyekért a spanyolországi forradalmi harcban is részt vettünk. A romániai körülmények között a marxista-leninista szemlélet megvalósitásában a szilárdságot, az internacionalista határozottságot és következetességet mindenekelőtt az bizonyitja, ahogyan a Román Kommunista Párt meg tudja oldani a szocialista építésnek a nép anyagi és szellemi jóléte emelésének, a szabad és független szocialista Románia felvirágoztatásának sokrétü kérdéseit. Ebben a tekintetben vannak nagy eredményeink; sajnos, vannak még fogyatékosságaink is.

Egy uj rendszer építése nem megy könnyen; ez nagy erőfeszitéseket, hozzáértést követel. Mindenekelőtt azonban megköveteli, hogy állandóan figyelembe vegyük a realitásokat, hogy szüntelenül erősitsük a kapcsolatokat a néppel, hogy tanácskozzunk a néppel, hogy mindig a nép érdekeinek megfelelően cselekedjünk. A népről beszélek, elvtársak, mert a kizsákmányoló osztályokat felszámoló szocializmus körülményei között — most a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség, valamint a többi társadalmi kategória egyetlen egészet alkot. Csak mindenki érdekeit szem előtt tartva, mindezen erőkkel, az egész néppel, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozókkal szoros egységben megoldva a szocialista épités kérdéseit, biztositható a szocializmus győzelme, töltheti be sikeresen a kommunista párt a társadalom vezetőjének szerepét.

Rendkivül nagyra értékeltük és értékeljük a barátságot azokkal az országokkal, amelyek — akárcsak mi — az uj rendszert épitik. Ugy veljük, hogy az együttműködés és a barátság fejlesztése az összes szocialista országok között hozzá kell járuljon a szocializmus minél jobb feltételek közti építéséhez minden országban, s ezáltal a szocializmus erejének, befolyásának és tekintelyének növekedéséhez világszerte. Ezekből a meggondolásokból kiindulva, a Román Kommunista Párt mindent megtesz annak érdekében, hogy az uj körülmények között, amelyek közepette munkáját folytatja, teljesitse mind nemzeti, mind nemzetközi kötelezettségeit, minthogy ezek dialektikus, megbonthatatlan egységet alkotnak. A jövőben is mindent megteszünk, hogy becsülettel teljesitsük ezeket a kötelezettségeket.

Kérem Ibarruri elvtársnőt és a többi spanyol elvtársat, bocsássanak meg, ha tul sokat beszéltem Romániáról, de ezt abban a reményben és meggyőződésben tettem, hogy nemsokára a spanyol elvtársaknak is olyan feladataik lesznek, mint jelenleg nekünk. Át akarunk adni egyet-mást a tapasztalatainkból — a jóból is, a rosszból is —, hogy ne ismételjenek meg egyes hibákat, amelyeket mi elkövettünk, hogy eredményesebben folytathassák az ország demokratikus fejlesztését, az uj rendszer építését a spanyol nép érdekeinek megfelelően.

Szeretném, elvtársak, azzal zárni szavaimat, hogy ismét kifejezem Központi Bizottságunk nevében, az összes kommunisták, az egész román nép nevében legjobb kivánságainkat Ibarruri elvtársnőnek, a Spanyolországi Kommunista Párt elnökének, valamint azt az óhajunkat, hogy fejlesszük a testvéri együttműködést pártjaink és népeink között. Kivánok a Spanyolországi Kommunista Pártnak, amely sulyos körülmények között fejti ki munkáját, a Központi Bizottságnak, a párt elnökének, Ibarruri elvtársnőnek, a párt főtitkárának, Santiago Carillo elvtársnak — aki most nincs itt —, ujabb és ujabb sikereket a párt egységének erősitésében, az összes Franco-ellenes erők egységének erősitésében. A mai körülmények között a párt egységének kérdése döntő kérdés. Kivánjuk a spanyol elvtársaknak, hogy pártjuk továbbra is erős, egységes és határozott legyen a spanyol nép érdekeinek védelmében, a szocializmusért és a békéért vivott harcban.

Kivánok Ibarruri elvtársnőnek jó egészséget és hosszu életet.

Dolores Ibarruri elvtársnő beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

harcnak a megszervezésére, amely örökre véget vetne a Franco-rendszernek.

A kommunista párt politikájáról kivánok beszélni. A kommunista párt egy pillanatig sem gondolta azt, hogy a köztársaság leverésével véget ért a harc. Attól a perctől kezdve, hogy kénytelenek voltunk elhagyni Spanyolországot, ismét hozzáfogtunk a harc megszervezéséhez: több mint 12 évi partizánharc következett, elvtársak százait zárták be és végezték ki. A harcok és a hősiesség hosszu eposza ez az ut amelyet a Spanyolországi Kommunista Párt a Franco-diktatura elleni küzdelemben megtett. Nem feledkeztünk meg a mult tapasztalatairól, s ahelyett, hogy szüklátókörü és szektás politikába zárkóztunk volna, figyelembe vettük, melyek azok az erők, amelyekre támaszkodhatunk a francoista rendszer elleni harcban. Olyan emberek is mellénk álltak, akik még tegnap Franco rendszerét támogatták. Ma a Spanyolországi Kommunista Párt hivására országunk összes Franco-ellenes és demokratikus erői válaszolnak, s megvan a lehetőség egy olyan Franco-ellenes széles körü egység létrehozására, amely magában foglalja a kereszténydemokratákat, a demokratikus burzsoáziát is, nemcsak a kommunistákat és a szocialistákat. Véleményem szerint ezt az egységet létrehozzuk, még ha nehézségekbe is ütközne. Pártunk az összes erők egységéért küzd, hogy véget vessünk a terrorrendszernek. Ez az igazi forradalmár-politika, amely nem szavakban, hanem tettekben jut kifejezésre.

Nekünk megvan a népfront tapasztalata. A spanyolországi népfront felölelte a jobboldali republikánusokat, a centrista republikánusokat, a katalán nacionalistákat, a baszk nacionalistákat, a szocialistákat, és a kommunisták egy részét. A népfrontnak köszönhető, hogy meg tudtuk szervezni az ellenállást a fasiszta agresszióval szemben; a népfrontnak köszönhetően lehetett megszervezni a néphadsereget, végrehajtani a földreformot, uj tipusu népköztársaságná alakitani Spanyolországot, amely ha diadalmaskodhatott volna, Spanyolország ma kétségtelenül szocialista ország lenne. Erre a tapasztalatra támaszkodva, mi a mai körülményeknek megfelelően, arra törekszünk, hogy egységbe tömöritsük mindazokat az erőket, amelyek harcolni tudnak a rendszer ellen. Nem befolyásol bennünket az, hogy ezek az erők tegnap milyen állásponton voltak. Bennünket az érdekel hogyan viszonyulnak ma a Franco elleni harchoz, hajlandók-e mellettünk állni ebben a harcban. Messzemenő lojalitással törekszünk az egység megteremtésére, anélkül azonban, hogy figyelmen kivül hagynánk az ut közben felmerülő nehézségeket. Ceaușescu elvtárs azokról a nehézségekről beszélt, amelyekbe a románok a szocialista épités során ütköztek. Érthető, hogy mi ma nem a szocializmus építését tüzzük célul; a mi célunk helyreállitani Spanyolországban a demokráciát, egy olyan demokráciát, amely utat enged valamennyi vivmánynak, a haladásnak. Mi tudjuk, hogy a demokráciáért vivott harcban sok mai szövetségesünk lemorzsolódik. De számunkra ma a lényeg az, hogy véget vessünk a francoista diktaturának, helyreállitsuk a demokráciát, utat nyissunk a spanyol nép előtt a szabadság, a jog, az igazság felé.

Befejezésül kérem, elvtársak, engedjék meg, hogy üdvözöljem a román népet, a munkásokat, a parasztokat, az értelmiségieket, a szorgalmas asszonyokat, akik a Román Kommunista Párt vezetésével épitik a szocializmust, a volt bojári Romániát fejlett iparu Romániává alakitják, valóra váltva a forradalmár nemzedékek álmait.

Sok sikert kivánok román elvtársak, ebben a nemes munkában, mert ez a munka egyben a legnagyobb támogatás, amelyet számunkra nyujthatnak.

Nagyon köszönöm mindazt a segitséget, amelyet a multban és most is nyujtanak nekünk.

Köszönet Ceaușescu elvtársnak.

NEMZETKÖZI ÉLET

A LEMP KB plenáris ülése

VARSÓ (Agerpres). — A PAP hirügynökség jelenti:

December 20-án megtartották a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának hetedik plenáris ülését.

A plénum elemezte az ország helyzetét és megfelelő határozatokat hozott.

A plenáris ülés elfogadta Wladyslaw Gomulka lemondását a KB első titkárának és a Politbüró tagjának tisztségéből, tekintettel sulyos betegségére. A plenáris ülés Edward Giereket választotta meg a LEMP KB első titkári tisztségébe.

A plénum kifejezte azt az őszinte kivánságát, hogy Wladyslaw Gomulka mielőbb felgyógyuljon. A plenáris ülés elhatározta, hogy felmenti a Politbüró és a KB Titkársága tagsági tisztéből a következőket: Boleszlaw Jaszczuk, Zenon Kliszko és Ryszard Sztrzelecki, a KB Politbürója tagsági tisztségéből pedig felmenti Marian Spychalskit.

A Központi Bizottság Politbürójában részt vesznek: Edward Babiucs, Jozef Cyrankiewicz, Edward Gierek, Pjotr Jaroszewicz, Stefan Jedrychowski, Stanislaw Kocsolek, Wladyslaw Kruczek, Miecyslaw Moczar, Stefan Olszowszki, Ignacy Loga-Sowinski, Jan Szydlak, Jozef Tejchma.

A politbüró póttagjai a következők: Henryk Jablonski, Mieczyslaw Jagelski, Wojciech Jaruzelski, Jozef Kempa.

A KB titkárságában részt vesznek: Edward Babiuch, Kazimierz Barcikowski, Edward Gierek, Stanislaw Kocsolek, Mieczyslaw Moczar, Stefan Olszowski, Artur Starewicz, Jan Szydlak, Jozef Tejchma.

A plenáris ülés kötelezte a Politbürót, hogy a következő napokban vizsgálja meg, milyen intézkedéseket tegyenek az olyan kisfizetésü és sokgyermekes családok anyagi helyzetének megjavitására, amelyeknek költségvetése a leginkább megsinylette az utóbbi időben alkalmazott ármódositások következményeit.

EDWARD GIEREK

VARSÓ (Agerpres).

A PAP hirügynökség közli Edward Giereknek, a LEMP KB első titkárának életrajzát.

Edward Gierek 1913. január 6-án született a Bendzinsk járási Porombeban, bányászcsaládban. Édesapja bányász-szerencsétlenségben vesztette életét. E. Gierek apja halála után, 1923-ban édesanyjával Franciaországba emigrált, s 13 éves korától kezdve bányászként dolgozott.

Edward Gierek éveken át részt vett a francia szakszervezetek (CGT) tevékenységében; 1931-ben belépett a Francia Kommunista Partba, bekapcsolódott a francia proletariátus osztályharcaiba, vezette a sztrájkmozgalmat, részt vett a Munkásegyesület oktatási és kulturális tevékenységében; 1934-ben, a bányászsztrájkban való részvételéért letartóztatták és Franciaországból Lengyelországba toloncolták. 1937-ben ismét emigrált, de ezuttal Belgiumba, ahol szintén mint bányász dolgozott. E. Gierek 17 évig dolgozott bányában. A Belga Kommunista Párt soraiban széles körü munkásságot fejtett ki. A megszállás idején Belgiumban élt, részt vett az ellenállásban s harcolt a hitleristák ellen.

A háboru után részt vett a Lengyen Hazafiak Szövetségének és a Lengyel Munkáspártnak Belgium területén való megszervezésében és két éven át vezette az Országos Tanács belgiumi tevékenységét.

1948-ban visszatért Lengyelországba, s a LEMP Központi Bizottságában kezdett tevékenykedni, majd 1949-től a sziléziai pártapparátusban dolgozik, a LEMP KB katowicei titkáraként. Elvégezte egy főiskola látogatás nélküli tagozatát és bányamérnöki képesitést szerzett.

1954-ben, a párt II. kongresszusán a LEMP KB tagjává választották; a Központi Bizottságban a nehézipari osztály vezetőjeként kezdett dolgozni.

1956-ban, a LEMP KB hatodik plenáris ülésén a KB titkárává választják, majd ugyanabban az évben, a KB hetedik plenáris ülésen a KB Politbürójának tagjává választják. 1957-től a LEMP Katowice vajdasági bizottságának első titkári funkcióját is betölti.

A párt 1964. évi IV., majd 1968. évi V. kongresszusán ujra beválasztották a LEMP KB Politbürójába, amelynek ma is tagja.

1952 óta Szejm-képviselő. A népi Lengyelország épitője érdemrendnek és a Munka csillaga érdemrend első fokozatának, valamint más érdemrendeknek a kitüntetettje.

A LEMP KB hetedik, 1970. december 20-i plenáris ülése a LEMP KB első titkárává választotta.

Edward Giereknek, a LEMP KB első titkárának beszéde

VARSÓ (Agerpres).

A PAP hirügynökség közli Edward Giereknek, a LEMP KB első titkárának a lengyel rádióban és televizióban elhangzott beszédét.

Az elmult héten — mondotta a szónok — olyan események történtek, amelyek mélyen megrázták egész népünket és nagy veszélyt idéztek elő hazánk számára. Gdansk, Gdynia, Szczecin és Elblag tengerparti városokban munkatüntetések voltak, tulkapásokra és utcai összetüzésekre került sor. Emberek haltak meg. Mi valamennyien átéljük ezt a tragédiát.

Elkerülhetetlenül fel kell tennünk a kérdést, hogyan kerülhetett sor erre a szerencsétlenségre, mik váltották ki, miként érlelődtek ilyen sulyos társadalmi konfliktussá? Vajon léteznek-e olyan belső problémák, amelyeket nem oldhattunk volna meg másként?

Kötelességünk, a párt és a kormány vezetőségének kötelessége választ adni a pártnak és a népnek ezekre a kérdésekre. Ez nehéz és az önbirálat szellemében adandó válasz lesz. De világos és hiteles lesz. Országunk jelenlegi helyzetét a reális nehézségekből eredő okok idézték elő. De olyan okai is vannak, amelyek meggondolatlan gazdaságpolitikai koncepciókból fakadtak. Ezeket az okokat fel fogjuk számolni. Gazdaságpolitikánk és általában egész politikánk vastörvénye mindenkor az kell legyen, hogy figyelembe vesszük a valóságot, széleskörüen tanácskozunk a munkásosztállyal és az értelmiséggel, tiszteletben tartjuk a kollegalitás és a demokrácia elveit a pártéletben és a párt vezető szerveinek akcióiban.

A legutóbbi események fájdalmasan emlékeztettek bennünket arra az alapvető igazságra, hogy a pártnak mindig szoros kapcsolatban kell állnia a munkásosztállyal és az egész néppel, nem szabad elfelejteni a dolgozók nyelvén beszélni.

Az árak módositásáról hozott legutóbbi határozatok nyomán — mondotta a szónok — a lakosság többet kellett költsön élelmiszertermékekre.

A KB megbizta a Politbürót, hogy nyomban a következő napokban vizsgálja meg, milyen lehetőségek vannak azon kisfizetésü és sokgyermekes családok anyagi helyzetének javitására, amelyeknek jövedelmét komolyan érintették a legutóbbi ármódositások. Ennek érdekében fel kell kutatnunk a szükséges alapokat.

Még sok más kérdés van, amely foglalkoztatja a dolgozókat és amely megoldást követel, mint például a nők helyzete a munkában, a lakáskérdés, az ifjuság kérdése. Biztositani akarom Önöket, hogy a párt és a kormány vezetősége a legnagyobb figyelemmel megvizsgálja ezeket és megoldja őket a lehetőségeknek megfelelően és csupán a rendelkezésünkre álló gazdasági lehetőségekhez mérten. Mindez jó munkánktól, kivétel nélkül mindenki jó munkájától függ.

Ujból részletesen meg kell vizsgálnunk a jövő évi nemzetgazdasági terv és az egész uj ötéves terv kérdéseit. Meg kell kezdenünk egyes tervek kidolgozását, egyes változtatások és reformok véghezvitelét. Felhivjuk a dolgozókat, az értelmiséget, a tudósokat, a közvélemény összes rétegeit, vegyenek részt e fontos problémák megoldásában és ehhez megteremtjük a politikai és szervezeti feltételeket, tiszteletben tartva a szocialista demokrácia szabályait az élet minden területén.

Mai határozatainkat — hangsulyozta a szónok — a szövetséges pártokkal — az Egyesült Parasztpárttal és a Demokrata Párttal — a Nemzeti Egységfront összes szervezeteivel együtt valósitjuk meg. Minden egyes állampolgár részt vesz majd a megoldásukban és megvalósitásukban.

A továbbiakban E. Gierek elvtárs a következőket mondotta: Népünk internacionalista hagyományainak, pártunk marxista-leninista ideológiájának megfelelően Lengyelország a szocializmus, a demokrácia és a béke erőinek tartós láncszeme volt és az is lesz.

Hazánk békéje és biztonsága elválaszthatatlan az európai békétől és biztonságtól. Éppen ezért továbbra is erőfeszitéseket teszünk ennek erősitéséért, készek leszünk ilyen irányban cselekedni és a kölcsönös előnyök alapján együttműködni valamennyi állammal függetlenül azok társadalmi rendszerétől. Ezzel a gondolattal lépünk más szocialista állammal együtt az NSZK-val való kapcsolatok normalizálásának utjára.

Azokra a munkásokra utalva, akik letették a munkát, a szónok kijelentette: A felelősség, amelyet rám és az egész pártvezetőségre ruháztak arra kötelez, hogy a legőszintébben elmondjam, ez a magatartás óriási veszélybe sodorta az országot, bár megértjük, hogy az akciókat a leggyakrabban becsületes meggondolások diktálták. De ezeket a szocializmus ellenségei, társadalom ellenes, bünös elemek használták ki. És a rendfenntartó erők a kötelességüket teljesitő lengyel rendőrség és csapatok — határozott visszavágása nem a munkások tiltakozásának, hanem ezeknek az elemeknek szólt.

A szónok befejezésül felszólitotta az összes lengyel munkásokat, az összes dolgozókat: vonjuk le együtt a következtetéseket az elmult hét keserü tapasztalataiból.

Wladyslaw Gomulka egészségi állapota

VARSÓ (Agerpres).

W. Gomulka megbetegedésével kapcsolatban a PAP hirügynökség közleményben tudatja, hogy a páciens érrendszerében néhány hete zavarok mutatkoztak, s ez a látás időleges megszakadását okozta. Az orvosok pihenést és gyógyszeres kezelést irtak elő. December 19-én reggel ezek a megszakadások ujból és fokozottan jelentkeztek, s az orvosi konzilium gyógykezelése és ápolása céljából kórházba utalta a beteget. A megállapitott diagnózis: magas vérnyomás, vérkeringési zavarok, amelyek a látás időleges csökkenéséhez vezettek és általános fáradtságot okoztak. A kezelés hosszabb időt igényel.

Mozgalom Angela Davis szabadon bocsátásáért

NEW YORK (Agerpres).

Az Egyesült Államokban egyre nagyobb méreteket ölt a közismert színes bőrü amerikai polgárjogi harcos, Angela Davis szabadon bocsátásáért inditott mozgalom. Davist október 14-én tartóztatták le azzal a hamis váddal, hogy büntárs volt a San Rafael-i (Kalifornia) biróságon augusztus 7-én történt incidensben, de a rendőrség semmiféle bizonyitékot nem tudott szolgáltatni e birósági komédia során.

New York állam hatóságaihoz naponta érkeznek tiltakozó üzenetek és táviratok Ugyanakkor szolidaritási tüntetéseket és nagygyüléseket rendeznek az amerikai szines bőrü lakosság polgárjogaiért küzdő fiatal kommunista harcos mellett. A mozgalomhoz kiválló amerikai közéleti személyek, demokratikus szervezetek és kiadványok csatlakoztak, rámutatva, hogy Angela Davis ellen megrendezték az egész eljárást. Az amerikai demokratikus szervezetek hangsulyozzák, hogy ezzel a birósági komédiával meg akarják félemliteni az amerikai baloldali erőket. Az USA igazságügy-minisztere „példás eljárást" követelt az amerikai társadalmi harcos ellen. A demokratikus szervezetek válaszul felhivtak a „példás szolidaritásra Angla Davis-szel".

A HÍRÜGYNÖKSÉGEK JELENTIK

COLOMBO

Szirimavo Bandanaraike, Ceylon miniszterelnöke fogadta Petre Tănăsiet, Románia Szocialista Köztársaság colombói nagykövetét. Ez alkalommal megbeszélést folytattak a román—ceyloni együttműködési és baráti kapcsolatok fejlesztéséről.

WASHINGTON

Tucson (Arizóna állam) egyik szállodájában hatalmas tüz keletkezett. A tüz következtében 22-en meghaltak, 30-an megsebesültek.

LONDON

Vasárnap London központjában tiltakozó tüntetés zajlott le a spanyol hatóságoknak a baszk hazafiak ellen inditott burgosi pere ellen. A tüntetők követelték, hogy bocsássák szabadon a 16 demokratikus harcost és szüntessék be a spanyolországi megfélemlitési és megtorlási kampányt.

AMMAN

Az ammani rádió vasárnap este a palesztinai népi milicia parancsnokságának szóvivőjére hivatkozva közölte, hogy befejeződött a jordániai félkatonai alakulatok tagjainál lévő fegyverek beszolgáltatása. Az összegyüjtött fegyvereket az ország különböző helységeiben erre a célra kijelölt helyeken raktározzák el.

FORT LAMY

Vasárnap este megkezdődött a francia idegenlégió utolsó 400 tagjának visszavonása Csádból közli a France Presse.

SZÓFIA

Bulgária és Bolivia kormánya megállapodott abban, hogy diplomáciai kapcsolatokat létesit nagykövetségi szinten — közli a BTA.

NEW YORK

Louisiana állam (USA) déli részének homokpartjait ujabb „fekete dagály" fenyegeti. A hullámokon uszó kőolajréteg, amely csupán 32 kilométerre van a parttól, a Mexikói-öbölben lévő egyik furóberendezésnél történt kitörésből ered. A parti hatóságok vegyszerekkel próbálják elháritani a partok beszennyeződését.

MADRID

Madridi vélemények szerint valószinüleg csak az év végén hirdetnek itéletet a 16 baszk hazafi perében. A Reuter hirügynökség a spanyol hadsereghez közel álló körökre hivatkozva kijelenti, hogy az itélethirdetés elhuzódása a törzsisztek között mutatkozó nézeteltéréseknek tudható be.

ISZTAMBUL

Vasárnap délután földrengést észleltek Törökország nyugati részén. A hatóságok közleménye szerint sem emberáldozat, sem jelentősebb anyagi kár nem történt. A rengés epicentruma Isztambultól 200 kilométerre délre, Gediz-Simav-Demirci körzetében volt.

Megkezdte munkáját a román-szovjet kormányközi gazdasági együttműködési bizottság ülésszaka

Ez év december 21-én Moszkvában megkezdte munkáját a román—szovjet kormányközi gazdasági együttműködési bizottság negyedik ülésszaka.

A román küldöttséget Gheorghe Rădulescu, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának alelnöke, a bizottság román elnöke, a szovjet delegációt pedig M. A. Leszecsko, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnöke, a bizottság szovjet elnöke vezeti.

A munkálatokon részt vesz Teodor Marinescu, Románia Szocialista Köztársaság moszkvai nagykövete.

Az ülésszak munkálatai során megvizsgálják azoknak a gazdasági és müszaki-tudományos együttműködési és kooperálási akcióknak a stádiumát, amelyek tekintetében a felek korábban megállapodtak, valamint a Románia és a Szovjetunió közti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztési lehetőségeit, hogy megállapodjanak a kölcsönös érdekü akciók konkretizálására irányuló intézkedések tekintetében.

A nevadai földalatti nukleáris robbantásokról

MERCURY (Agerpres).

Az USA Atomenergia Bizottsága bejelentette, hogy a nevadai lőtéren az utóbbi három föld alatti nukleáris robbantás nyomán radioaktiv anyagok kerültek a levegőbe. A kisérletek után hatalmas barna porfelhő emelkedett 2240 méter magasságba, szétterjedt 1000 négyzetmérföld területen és 750 kilométer hosszuságban és eljutott Utah államig. A robbantás helyéről sürgősen elszállitottak 600 alkalmazottat.

Amint az AP hirügynökség rámutat, már 17-szer fordult elő hasonló baleset föld alatti nukleáris robbantásoknál, a jelenlegihez hasonló intenzitásu sugárzást azonban csak 1965-ben észleltek.

A bizottság elismerte, hogy a sugárintenzitás elérte a 25 röntgenegységet, ami az emberi szervezetre már veszélyes. Azt állitotta viszont, hogy a lakott övezetek, illetve az állattenyésztő farmok fölé érkezett sugárdózis csak 10 milliröntgen volt, ami nem veszélyes.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A.

40 168